

ویژه کارکنان شهرداری‌ها، دهیاری‌ها و شوراهای اسلامی شهر و روستا

❖ لزوم انجام معاینات ادواری آتش نشان‌ها

با توجه به اینکه معاینات دوره‌ای ماهیتاً معاینات غربالگری بوده به همین دلیل یک ویژگی عمده دارند:

نتایج نهایی معاینات دوره‌ای هرگز تشخیص نهایی و قطعی بیماری‌های ناشی از کار را مشخص نمی‌کنند و فقط می‌توانند شک به وجود احتمالی بیماری‌های شغلی را تقویت کنند.

در واقع برونداد اصلی معاینات دوره‌ای، مشخص شدن و شناسایی شاغلین مشکوک به بیماری‌های شغلی هستند. دلیل این مساله این است که تست‌های انجام شونده در معاینات دوره‌ای، تست‌های غربالگری و اولیه بوده و قادر به تشخیص قطعی بیماری ناشی از کار نمی‌باشند. ثانیاً تشخیص دقیق بیماری‌های شغلی نیاز به بررسی‌های دقیق تخصصی با شرح حال کامل، انجام تست‌های دقیق تر و نیز بررسی دقیق مواجهات محیط کار و رد سایر علل ایجاد بیماری دارند لذا در فرصت محدود معاینات دوره‌ای و در دسترس نبودن تست‌های دقیق تر در حین انجام معاینات دوره‌ای امکان تشخیص قطعی بیماری‌های ناشی از کار در معاینات دوره‌ای وجود ندارد.

بنابراین به منظور تکمیل نتایج نهایی این معاینات و تایید صحت یا عدم صحت تشخیص اولیه، لازم است شاغلین مشکوک به بیماری‌های ناشی از کار جهت بررسی‌های تخصصی دقیق‌تر به سطح تخصصی مرتبط یا همان سرویس‌های تخصصی طب کار ارجاع شوند تا در صورت تایید تشخیص، اقدامات مناسب و زودهنگام درمانی و نیز اقدامات مناسب محیط کار برای کنترل بیماری و جلوگیری از پیشرفت آن به سمت ناتوانی انجام گردد.

بدیهی است که مهمترین اصل در انجام معاینات دوره‌ای، تامین اهداف این معاینات است. برای اینکه هدف این معاینات تامین گشته و از حالت انجام و تکمیل پرونده خارج شود، ضروری است شرایط، الزامات و پیش نیازهای این معاینات رعایت گردد.

معاینه براساس مواجهه و شغل یعنی اینکه معاینه هر شاغل باید با توجه به نوع، میزان و راه مواجهه با عوامل زیان آور هر شاغل انجام شود. این نکته به این معناست که پزشک معاینه‌گر قبل از انجام معاینات دوره‌ای باید کاملاً با خصوصیات شغل و مواجهات مختلف هر شاغل آشنا باشد و سپس با توجه به خصوصیات مواجهه، معاینات و تست‌های لازم را بر هر شاغل به طور اختصاصی انجام دهد. رعایت این نکات موجب می‌شود که پزشک قبل از انجام معاینه بداند که در هر شاغل با توجه به خصوصیات مواجهات زیان آور وی، احتمال و خطر ابتلا به چه نوع بیماری‌های ناشی از کار وجود دارد و سپس معاینات و تست‌های لازم را برای شناسایی زود هنگام همان بیماری‌ها انجام دهد.

شنبه‌های آموزشی

۱۱ مرداد ماه ۱۴۰۴

2 August 2025

۸ صفر ۱۴۴۷

برای اینکه اصل job-specific بودن معاینات دوره ای رعایت گردد لازم است مراحل زیر قبل از انجام معاینات در هر واحد صنعتی به ترتیب انجام شوند:

۱. بازدید از تمام واحدهای محیط کار (walk-through survey) توسط پزشک متخصص طب کار یا کارشناس بهداشت حرفه‌ای و شناسایی مواجهات و مخاطرات محیط کار به تفکیک واحدها و مشاغل و ثبت دقیق آنها در فرم مخصوص.
۲. توجه به آخرین نتایج اندازه گیری و پایش عوامل زیان آور محیط کار و نیز توجه به راه مواجهه و تماس
۳. تدوین جدول راهنمای معاینات و آزمایشات به تفکیک کارگاه‌ها یا مشاغل در فرم مخصوص
۴. انجام معاینات و تست‌های آزمایشگاهی و پاراکلینیکی منطبق با جدول تنظیم شده و ثبت دقیق نتایج در پرونده معاینات
۵. ارجاع موارد مشکوک به بیماری‌های شغلی جهت تشخیص قطعی بیماری‌های ناشی از کار و اقدامات لازم درمانی و پیشگیرانه و نیز پیگیری با

رعایت الزامات فوق در انجام معاینات دوره ای باعث می‌شود تا این معاینات از حالت انجام و ثبت خارج شده و از وقت و هزینه‌های صرف شده برای انجام معاینات، بهره مثبتی برای شاغل و کارفرما حاصل گردد.

